

LPEP1006 Tanssi 18 tuntia Mariana Siljamäki

- Yliopistonlehtori, LitT, tanssinopettaja
- Vieraileva opettaja/tutkija Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu

Pedanet/liikuntadidaktiikan pk2

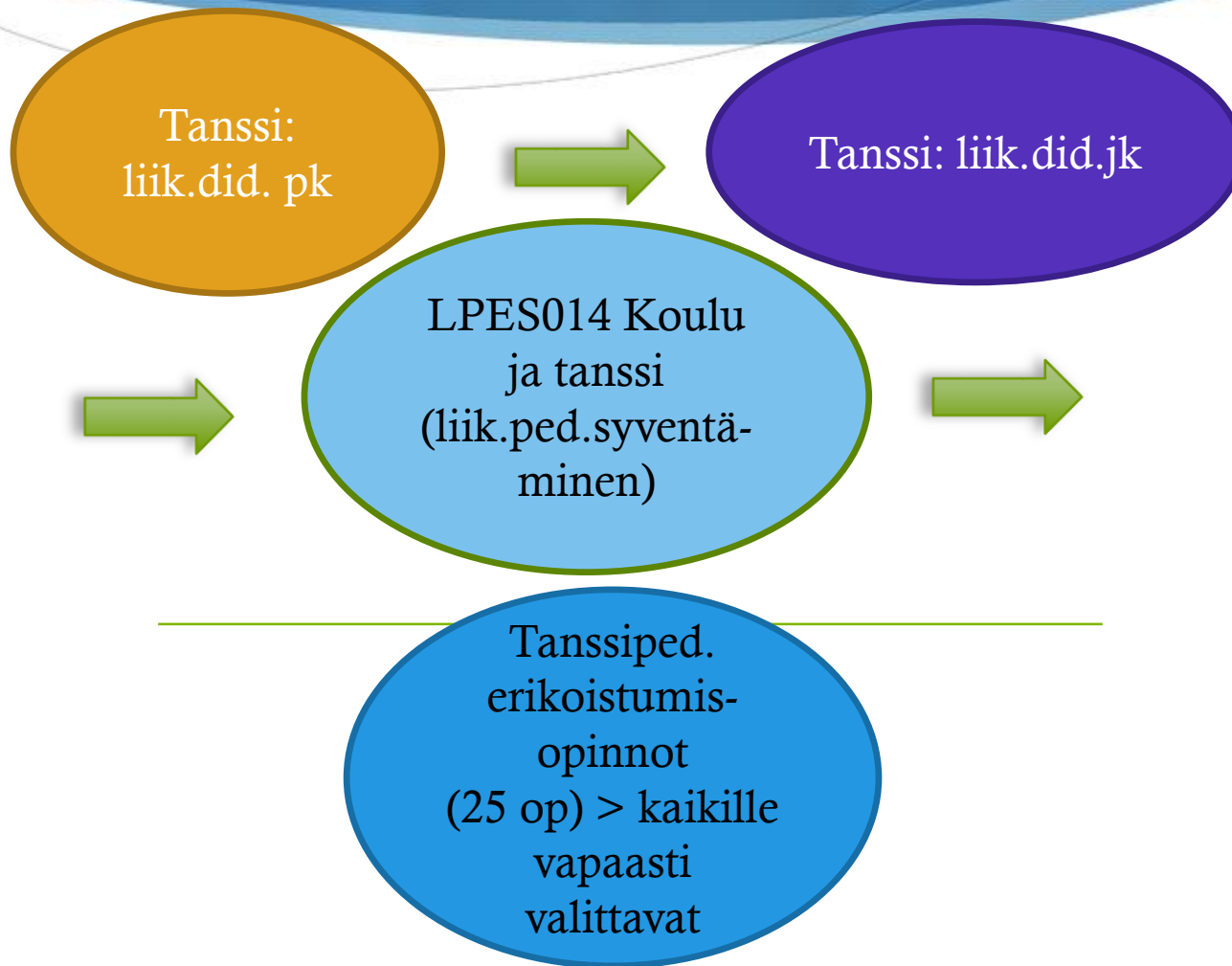
💧 <https://peda.net/join/8c34cca3>

💧 Ryhmäkoodi: 8c34cca3

💧 Tanssin alasivut:

<https://peda.net/jyu/sport/ljto2/lpja/lp2/lp22222222/tanssi>

Rytmiikka ja tanssi liikunnalla

Tanssipedagogiikan erikoistumisopinnot

- ◆ **Tanssipedagogiikan erikoistumisopinnoissa 25op** (järjestetty 1984 alk.) opitaan tanssia ja kehollista ilmaisua kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lähtökohdista .
- ◆ Opinnot antavat **valmiuksia tanssin monipuoliseen opettamiseen ja soveltamiseen kasvatuksen eri osa-alueilla.**
- ◆ Opinnot ovat avoimia ja maksuttomia **kaikille liikuntatieteellisen tiedekunnan tutkinto-opiskelijoille.** Voit suorittaa kokonaisuuden tai yksittäisiä kursseja.
- ◆ Tanssikursseja opettavat etupäässä vertaisopettajat eli alaan perehtyneet liikunnanopiskelijat ohjatusti.

LPEP1006 Tanssikurssin alakohdaiset tavoitteet

Opiskelija:

- ymmärtää **tanssin moniulotteisena** sosiaalisena, kulttuurisena ja ilmaisullisena liikunta- ja taidemuotona.
- tiedostaa psyykkisen, sosiaalisen ja fyysisen **turvallisuuden merkityksen** osana tanssikasvatusta.
- ymmärtää eri tanssimuotojen **yhteisiä elementtejä**.
- osaa **perustaidot ja -tiedot** kurssilla tanssittavista tanssimuodoista.
- ymmärtää tanssinopetuksen **erilaisia työtapoja**.

Kurssin teemat ja sisällöt 2025

- Yhteistä rytmiä etsimässä ja tanssikulttuuria oppimassa > **paritanssit & afro (länsiafrikkalaiset tanssit)**
- Luovuuden lähteillä tunteita ja tunteita ilmaisten > **tanssi-ilmaisu**
- Yhteisössä oppimista ja kehon hahmottamista > **breakdance**
- Kurssin päätteeksi tehdään itsearviointi > **tiedot, taidot ja työskentelytaidot**

Miten taidon oppimisen periaatteita opetetaan tanssissa

Keskeiset taidot tanssissa:

- 💧 **Perustaidot ja –tiedot** (esim. **tanssisanasto**) kurssilla tanssittavissa sisällöistä.
- 💧 Eri tanssimuotojen **yhteisten/erilaisten piirteiden hahmottaminen**, vrt. tanssimuotojen runsaus, ehditään tanssimaan vain pientä osaa liikunnalla.

Esimerkkejä laajasta tanssin kentästä

Tanssi
harrastuksena
Esittävä tanssi
Tanssin
soveltava
käyttö
Liike- ja
tanssiterapia

Kansantanssit,
lava-
tanssit/paritans-
sit
kilpatanssit,
vanhat tanssit

Tanssi
koulussa

Nykytanssi,
baletti
Jazztanssi,
tankotanssi,
lastentanssin eri
muodot

Salsa + muut
latinotanssit, afro,
katutanssityylit,
breakdance,
showtanssi
Tanssiakrobatia.
K-pop

Miten taidon oppimisen periaatteita opetetaan tanssissa

Mitä havainnoidaan?

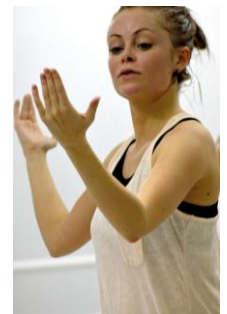
- 💧 Omaa ja muiden liikkumista **tilan, ajan ja voimankäytön** suhteen > vrt. **Labanin liiketekijät** esim.
<https://www.theatrefolk.com/blog/the-eight-efforts-laban-movement/>
- 💧 Liikkeen **rytmiä** sekä **liikkeen ja musiikin yhdistämistä**.
- 💧 Erilaisten **liikelaatujen** sekä **tunteiden** ja tunnelmien ilmaisemista.

Mikä on tanssikäsitys? Mikä siihen vaikuttaa?

- ◆ Henkilön **käsitys tanssista ja sen luonteesta** – Mitä tanssi on?
- ◆ Tanssikäsityksen **muotoutumiseen vaikuttavat monet asiat**, kuten koko elämänhistoria, omien yhteisöjen arvot (esim. liikuntaseura, koti) ja asenteet tanssia kohtaan, omat (tanssin)opettajat, tanssitausta ja tietämys tanssista
- ◆ **Tanssikäsitys muuttuu** tiedon ja taidon karttuessa ja samallakin henkilöllä voi olla erilainen käsitys eri aikoina

Muita tanssikäsitykseen vaikuttavia tekijöitä: kulttuurit - alakulttuurit

- ♦ Kulttuuriympäristön tanssiperinteet ja niihin liittyvät **arvostukset** vaikuttavat tanssikäsitykseen – miten esim. tanssista puhutaan Suomessa ja muualla maailmassa
- ♦ Tanssikäsitykseen vaikuttavat usein **kulttuuriset ihanteet** siitä, mikä on kaunista ja arvostettavaa jne.

Kulttuuriset ihanteet osana tanssikäsitystä

- Joistakin ei-länsimaisista kulttuureista puuttuu vastine sanalle ”tanssi”, vaikka tanssi on keskeinen osa yhteisöjen elämää.
- Esim. yksi sana voi kuvata sekä tanssia/liikettä, musiikkia, laulua ja jopa kaikkea elämää > tanssi on tällöin olennainen osa muuta elämää, eikä irrallinen ilmiö.

Opettajan tanssikäsitys

- 💧 **Opettajan tanssikäsityksen tiedostaminen on tärkeää,** koska sillä on suuri merkitys siihen, miten opettaja tanssia koulussa opettaa.
- 💧 Tanssikäsitys vaikuttaa osin esim. siihen, **miten opettaja valitsee/toteuttaa koulussa** tanssin tavoitteet ja sisällöt sekä työtavat.

Pohdittavaksi pareittain

- ◆ Millainen on **oma tanssikäsityksesi**? Mitä tanssi on tällä hetkellä sinulle?
- ◆ Esim. itsensä ilmaisua, yhdessäoloa toisten kanssa, fyysistä treeniä, rentoutumista, uuden oppimista, taidetta tms.

Kolme esimerkkiä tanssista

- 💧 **Nykytanssia:**
<https://www.youtube.com/watch?v=sSKX3E515ds>
- 💧 **Breaking Pariisin Olympialaiset 2024:**
https://www.youtube.com/watch?v=D6Wod_9o6GU
- 💧 **Showparisalsaa:**
<https://www.youtube.com/watch?v=vwGp16NXgQU>

Tanssi koulussa

- ♦ **Tanssia** opetetaan koulussa **osana liikuntakasvatusta**, eikä sillä ole asemaa omana oppiaineenaan (vrt. esim. kuvaamataito tai musiikki).
- ♦ Koulujen tanssinopetuksesta vastaavat ensisijaisesti **liikunnanopettajat**.
- ♦ **Tanssinopetuksen sisältö ja laajuus vaihtelevat koulukohtaisesti; riippuvat osin liikunnanopettajien osaamisesta, asenteista ja motivaatiosta opettaa tanssia.**
- ♦ Ks. Liikunnanopettajien näkemyksiä ja kokemuksia tanssinopetuksesta yläkoulussa;
https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/79172/1/Liikunnanopettajien%2520n%25C3%2583%25C2%25A4kemyksi%25C3%2583%25C2%25A4_2021.pdf

Tanssin toimenpidesuositus

Miten tanssia voidaan kouluissa soveltaa?

Tutustu ja hyödynnä oppimispäiväkirjassasi 😊

- 💧 https://sites.uniarts.fi/documents/14230/0/PB_Tanssi+liikuttaa+1_2019/d27f1e7d-31b8-4727-9aff-18499dd90539
- 💧 Tekijät: Eeva Anttila, Liisa Jaakonaho, Marko Kantomaa, Mariana Siljamäki & Isto Turpeinen (2019)

Tanssi koulussa

Perusopetuksen ops (2014)

- Liikunnan tavoitteena on tukea oppilaan myönteistä suhtautumista omaan kehoon >

Miten voit tanssinopetuksen avulla edesauttaa tavoitetta?

Lukion ops (2015)

- Liikunnan opetuksen tehtävänä on edistää opiskelijoiden hyvinvointia. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden ja kehollisen ilmaisuuden kokemuksia > **mitä annettavaa tanssilla on tähän?**

Tanssi-ilmaisuharjoitusten teemoja

- Lähtökohtana **monipuolisten liikemahdollisuuksien huomioiminen** painottamatta mitään tiettyä liiketyyliä
- **Ryhmäläiset tuottavat liikkeitä** annettujen ohjeiden, aiheiden ja rajojen pohjalta
- **Keskittyminen omaan kehoon ja sen aistimiseen** sekä keholliseen läsnäoloon, tässä hetkessä olemiseen

..tanssi-ilmaisun teemoja

- Erilaisten **liiketekijöiden ja liikelaatujen kokeileminen** (erityisesti Labanin tila, aika, voima ja virtaus).
- Tanssi-ilmaisussa keskeistä myös **leikillisuus, ilo, kehontuntemuksen tukeminen ja vuorovaikutteisuus** muiden kanssa.
- Tanssi-ilmaisuharjoitukset voivat auttaa oppilaita **ilmaisemaan tunteita tai asioita, joille on vaikea löytää sanoja.**
- **Liittyy somatiikkaan** > menetelmät/tavat, joiden avulla kehoa tarkastellaan sisäisen kokemuksen kautta (miltä liike ja tanssi tuntuvat, aistiminen, kehon tuntemukset)

Tanssikasvatuksen tavoitteita 1 liikunnanopiskelijoiden pohtimana

- 💧 Motoristen taitojen kehittäminen, kehollinen oppiminen
- 💧 Kehotietoisuuden lisääminen
- 💧 Tanssi osana kokonaisvaltaista hyvinvointia
 - 💧 Tanssi kehonhuollon näkökulmasta
- 💧 Kulttuuriperinnön säilyttäminen ja välittäminen

Tanssikasvatuksen tavoitteita 2

- ◆ Ilmaisun ja tunteiden tulkitsemiseen rohkaiseminen
- ◆ Oman kehon hyväksymisen tukeminen
- ◆ Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen vahvistaminen
- ◆ Luontevan kehollisen läsnäolon kehittäminen > tarvitaan elämässä
- ◆ Tanssin ja musiikin yhdistäminen ja niistä nauttiminen
- ◆ Esteettisten kokemusten ja taidekasvatuksen näkökulman tukeminen

Lyhyesti kehollisuudesta

Ks. <https://disco.teak.fi/anttila/6-4-kehollinen-oppiminen-oppimisteoreettinen-ja-pedagoginen-murros/>

- 🟢 Olemme keho-mieli-kokonaisuus (vrt. René Descartes ja dualistinen käsitys kehon ja mielen erillisyydestä).
- 🟢 Kehomme sisältää paljon tietoa > kehollinen tieto voi kehittää liikkujan itsetuntemusta kokonaisvaltaista, erilaisten tuntemusten tunnistaminen jne.
- 🟢 **Tietoisuutemme perusta on kehollisuudessa** (aivotutkija, neurologi Antonio Damasio 2000).

KIRJAA PAPERILLE JA ANNA MANSKULLE LUENNON PÄÄTTEEKSI

Muista kirjoittaa paperiin myös etu- ja sukunimesi!

1) Mikä sinulle on tanssimisessa vaativinta? Entä luontevinta/helppoa?

2) Mitä odotat tanssin oppimiselta liikunnalla?

Vielä arvioinnista

💧 Ks. Seuraavat diat 😊

Arviointi

Tanssin tiedot ja taidot (1)

Vrt. perusopetuksen OPS (2014) tavoitteisto.

T2: Havaintomotoriikka: Havainnoi ja arvioi itseään sekä ympäristöään tilan, ajan ja voiman käytön suhteen.

T3: Tasapaino- ja liikkumistaidot: Tiedostaa ja kehittää liikehallintaansa kehon asennon, optimaalisen linjauksen sekä liiketuntemuksen avulla.

T5: Fyysisten ominaisuuksien arviointi- ja kehittämistaidot: Tunnistaa omat vahvuutensa, käyttää kehonsa mahdollisuuksia monipuolisesti ja kehittää liikkeen laajuutta ja tarkkuutta.

Arviointi

Tanssin tiedot ja taidot (2)

Vrt. perusopetuksen OPS (2014) tavoitteisto.

T13: Liikuntaympäristökohtaiset taidot tanssissa:

- Ymmärtää liikkeen rytmiä ja dynamiikkaa sekä osaa yhdistää liikettä ja musiikkia.
- Ilmaisee monipuolisesti erilaisia liikelaatuja sekä tunteita ja tunnelmia.
- Tuntee tanssisanastoa.

Arviointi

Tanssin työskentelytaidot

Vrt. perusopetuksen OPS (2014) tavoitteisto.

T1: Aktiivisuus ja yrittäminen: kokeilee rohkeasti tanssin eri sisältöjä parhaansa yrittäen.

T8: Pyrkii luomaan turvallista oppimisilmapiiriä. **Vastuullisuus ryhmässä:** säätelee toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen sekä ottaa vastuuta omasta ja yhteisistä oppimistilanteista.

T7, T9: Noudattaa tanssiympäristössä sovittuja toimintaperiaatteita.

Kiitos!
T. Mansku

